

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 30

Utgitt 15 juli.

1918

Lov

om boligforholdene.

12 juli.

Nr. 1.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 2 juli 1918 saalydende:

Kapitel I.

Kommunal regulering av husleie.

§ 1. Naar et kommunestyre finder, at boligforholdene i kommunen eller deler av kommunen kræver det, kan det beslutte, at husleien — herunder indbefattet godtgjørelse for fremleie — skal være undergitt regulering ved en av kommunestyret valgt husleienævd.

Naar beslutning som nævnt er fattet, kan kommunestyret for leilighet eller rum, som er undergitt regulering, videre beslutte:

at leieboerne ikke retsgyldig kan opsiges eller, naar leieforholdet efter avtalen ophører uten opsigelse, tvinges til fraflyttelse uten nævndens samtykke,

at leilighet eller rum, som hittil har været brukt til beboelse, ikke maa tages i bruk til forretningslokale, saasom til kontor, butik, lager, fabrikk, verksted, hotel e. lign. uten nævndens samtykke,

at leilighet eller rum, som hittil har været brukt til hotel, ikke maa tages i bruk til forretningslokale av anden art uten nævndens samtykke,

at nævnden efter andragende fra leieboeren og fra den tid, som der kan bli lovlig opsagt til, eller som leieavtalen utløper til, kan samtykke i fremleie helt eller delvis av vedkommende leilighet.

Endelig kan kommunestyret beslutte, at eiendom, som hit-

12 juli. til helt eller delvis har været brukt til beboelse, ikke maa ned-
Nr. 1. rives uten nævndens samtykke.

En leieboer kan ikke retsgyldig forpligte sig til at opsi leieforholdet. Avtale om, at ophør av et arbeidsforhold skal medføre ophør av et til dette knyttet leieforhold, er ugyldig. Det samme gjelder avtale om, at leieavtalen falder bort i tilfælde av, at nævnden forandrer leiesummen, samt enhver anden avtale, hvorved leieboeren fraskriver sig rettigheter, som er hjemlet i denne lov.

Utleierens ret til at hæve leieavtalen i tilfælde av væsentlig misligholdelse fra leieboerens side er ham forbeholdt. Bestemmelse i leieavtalen om, at enhver eller en nærmere angitt slags misligholdelse skal ansees som væsentlig og medføre leieforholdets ophør uten opsigelse, er ugyldig. Manglende betaling av leien er væsentlig misligholdelse, naar skriftlig paa-krav har fundet sted paa eller efter forfallsdag, og leien ikke er betalt inden otte dager derefter.

§ 2. Kommunestyrets beslutninger efter § 1, 1ste og 2det led, gjelder beboelsesleiligheter paa indtil tre rum med eller uten kjøkken (pikværelse medregnet).

Beslutningene kan utvides til at gjælde ogsaa leiligheter paa flere rum og andre rum end beboelsesrum, enten i eller uten forbindelse med saadanne.

Endelig kan beslutningene i den utstrækning, som kommunestyret fastsetter, utvides til at gjælde møblerte leiligheter eller enkelte rum enten alene eller i forbindelse med opvarming, belysning, opvarmning eller kost.

§ 3. Kommunestyrets beslutninger efter § 1, 2det led, gjelder ikke i tilfælde av, at det husrum, der spørres om, skal være til kontor, butik, lager e. lign. til bruk for stat eller kommune, naar saadan bruk er uomgjængelig nødvendig. Dette avgjøres i tilfælde av tvist av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 4. Husleienævnden skal være paa tre medlemmer, som vælges for ett aar. Et av medlemmene opnævnes som formand. Der vælges samtidig tre varamænd.

Nævndens medlemmer maa være kjendt med bolig- og husleieforhold. Blandt medlemmene skal der være mindst en eier av leiegaard og en leieboer. Der bør saavidt mulig gives for- eninger av huseiere og leieboere anledning til at gi forslag om valg paa de medlemmer av nævnden, som skal være henholdsvis eier av leiegaard og leieboer.

Enhver, som bor i kommunen og ikke har fylt 60 aar, er pliktig til at motta valg. Den, som har gjort tjeneste i ett aar, kan neste aar undslaa sig for at motta valg.

Nævdens medlemmer kan tilstaaes godtgjørelse av kom- 12 juli.
munekassen for sit arbeide. Nr. 1.

Naar forholdene gjør det ønskelig, kan der vælges flere husleienævnder. Disse kan samarbeide under ledelse av en fælles formand.

Kommunestyret kan gi forskrifter om nævdens virksomhet og herunder fastsette frister for innsendelse av andragender til nævnden med den virkning, at andragender, som indkommer efter fristen, ikke blir at ta under behandling. Naar der er valgt flere nævnder, kan kommunestyret derhos gi forskrifter om samarbeidet mellom dem.

Naar eier og leieboer enes om at la tvistemaal, som utspringer av leieforholdet, avgjøre ved voldgift av husleienævnden, pligter denne at overta hvervet som voldgiftsret. Paa behandlingen finder lov om rettergangsmaaten for tvistemaal av 13 august 1915 (nr. 6) §§ 452, 2det og 3dje led, 459, 1ste og 2det led, 460, 461, 463, 1ste punktum, 464, 1ste led, samt 465, 1ste led, anvendelse. Voldgiftsdommen, har samme virkning som en retskraftig dom. Paalægger voldgiftsdommen en ydelse eller handling, bør den fastsette en oppfyldelsesfrist efter de regler, som gjelder for domme.

§ 5. Før nævnden træffer sin avgjørelse, skal saavel huseieren som leieboeren være git anledning til mundtlig eller skriftlig at forklare sig.

Naar nævnden finder det nødvendig til sakens fulde oplysning, kan den ved sin formand eller den, han bemyndiger til det, eller ved politiet hos huseieren og leieboeren i den eiendom, saken gjelder, indhente forklaringer og kræve forevist leieavtaler, forretningsbøker o. lign.

Bor eller opholder vedkommende sig i kommunen, pligter han efter indkaldelse fra nævdens formand med aftens varsel at møte for nævnden.

Nævnden kan hos offentlige og kommunale myndigheter og tjenestemænd kræve de opplysninger, som vedkommende har til raadighet.

§ 6. Naar de fornødne opplysninger er indhentet, skal nævnden træffe sin avgjørelse med almindelig stemmeflerhet saa snart som efter omstændighetene mulig.

Samtykke til opsigelse eller forhøielse av husleien, som skal ha virkning fra førstkommande flyttedag, maa være git inden det tidspunkt, da leieforholdet efter avtalen skal opsiges. Op- hører leieforholdet til et bestemt tidspunkt uten opsigelse, maa samtykke være git inden tre maaneder før dette tidspunkt, eller — naar der handles om leiligheter, hvor opsigelsesfristen regelmæssig er 14 dager — inden to uker, før leieforholdet efter avtalen skal ophøre.

12 juli. Avgjørelsen blir snarest mulig i anbefalt brev eller paa
Nr. 1. anden betryggende maate at meddele vedkommende utleier og
leieboer.

Nævnden er bare beslutningsdygtig, naar alle medlemmer
er tilstede.

Den kan til enhver tid omgjøre sine beslutninger. 2det
led finder herunder tilsvarende anvendelse. Hvilken nævndens
beslutning paa forsætlig urigtige oplysninger fra utleier eller
leieboer, kan den omgjøre sin beslutning med virkning som
nævnt i 2det led ogsaa paa et senere tidspunkt — dog ikke
etterat leieboeren er flyttet i henhold til beslutningen.

Nævndens medlemmer og tjenestemænd er forpligtet til at
holde hemmelig de drifts- og forretningsforhold, som de gjen-
nem sin virksomhet maatte bli bekjent med.

§ 7. Naar kommunestyret har fattet beslutning som
nævnt i § 1, 1ste led, jfr. § 2, kan husleie for leilighet eller
rum som angit i beslutningen ikke retsgyldig forhøies uten
nævndens samtykke. Efter klage fra leieboer kan nævnden
ogsaa paaby husleie nedsat fra den tid, som der kan bli lovlig
opsagt til, eller som leieavtalen utløper til. Kommunestyret
kan derhos beslutte, at nævnden kan paaby husleie nedsat fra
samme tid, selv om ikke klage foreligger. Endelig kan kom-
munestyret beslutte, at leien for leilighet eller rum, som hittil
ikke har været bortleiet, skal godkjendes av nævnden for at
bli retsgyldig.

Svares leien helt eller delvis i arbeidsydelse, kan nævnden,
dersom ydelsen opphører, fastsette leien i penger.

Som forhøielse av husleie regnes ogsaa, at der paalægges
leieboeren nye økonomiske forpliktelse, saasom: overtagelse
av aktier i leiegaard, godtgjørelse for tilladelse til fremleie, for
belysning, centralopvarmning, rengjøring, overførelse til leie-
boeren av pligt til vedlikehold, overtagelse av indbo o. lign.

Naar det gjelder møblerte leiligheter eller enkelte rum
enten alene eller i forbindelse med opvarmning, belysning, op-
varmning eller kost (jfr. § 2, 3dje led), kan kommunestyret be-
slutte, at forhøielse og første gangs fastsettelse av leien ikke
behøver at indbringes for nævnden, men at der skal være ad-
gang for denne til at nedsatte den uten eller efter klage.

Ved avgjørelsen av, om husleie skal godkjendes, tillates for-
høiet eller paabydes nedsat, skal nævnden gaa ut fra, hvad den
skjønner vilde være rimelig leie under normale forhold, med
tillæg for stigning i rentefot og driftsutgifter. For bygnin-
ger, hvis oppførelse er paabegyndt etter 1 august 1914, skal der
ogsaa tages hensyn til byggeomkostningene.

§ 8. For leilighet og rum, som omfattes av kommunesty-
rets beslutning etter § 1, 1ste led, jfr. § 2, skal utleieren paa

et iøinefaldende og let tilgjengelig sted i vedkommende eien- 12 juli.
dom holde opslaat opgave over den leie, som betaales, med til- Nr. 1.
føiende om, naar leien blev fastsat, samt hvorvidt og i bekræf-
tende fald naar den har været regulert av nævnden.

Nævnden kan gi nærmere forskrifter om opgavens indret-
ning, og hvor den skal holdes opslaat.

Den, som mottar større husleie, end denne lov hjemler,
skal betale tilbake det, som er erlagt for meget.

§ 9. Ved avgjørelsen av, om opsigelse eller leieforholdets
ophør skal tillates eller ikke, skal nævnden se hen saavel til
utleierens som leieboerens forhold. Særlig skal den ta hensyn
til, om leieboeren paa rimelige vilkaar kan skaffe sig anden
tjenlig og saavidt mulig tilsvarende bolig eller rum. Samtykke
bør dog i almindelighet ikke negtes, naar nævnden finder, at
leieforholdet er av mere forbigaaende beskaffenhet og fra begge
parter side er forutsat at skulle ophøre, naar den i avtalen
fastsatte tid er utløpet. Det samme gjelder, naar leieboeren
bor i sin arbeidsgivers hus, og leieforholdet som følge av ar-
beidsforholdets ophør skal bortfalde, samt naar eier, som har
erhvervet eiendommen ved arv eller — før husleieregulering
blev indført i kommunen — paa anden maate, beviser, at han
er husvild og selv trenger leiligheten. Dog skal der i de tre
sidste tilfælder sættes en rimelig frist, før fraflyttelse skal
finde sted, likesom nævnden skal paase, at opsigelsen ikke blir
benyttet som kampmiddel i arbeidstvist.

Er en leieboer avgaat ved døden, kan gjenlevende ekte-
fælle, barn, forældre og søskende, som har bodd sammen med
avdøde, og som vil overta leieavtalen med rettigheter og for-
pligtelser, ikke uten nævndens samtykke opsiges eller tvinges
til fraflyttelse fra leilighet eller rum, som omfattes av kom-
munestyrets beslutning efter § 1, 1ste led, jfr. § 2. Det samme
skal ogsaa gjælde, hvor dødsboet har fortsatt leieforholdet.

Ved avgjørelsen av, om samtykke skal meddeles til, at lei-
lighet eller eiendom, som hittil har været benyttet til beboelse,
skal kunne tages i bruk til forretningslokale eller nedrives, skal
nævnden ta særlig hensyn til den forværrelse av boligforhol-
dene i kommunen, som dette vil medføre. Samtykke bør dog i
almindelighet ikke negtes, naar eieren vil ta egen leilighet,
som han bebor og har bebodd, før husleieregulering blev ind-
ført i kommunen, i bruk til forretningslokale for sig selv.

Ved avgjørelsen av, om samtykke skal meddeles til, at lei-
lighet eller rum, som hittil har været benyttet til hotel, skal
kunne tages i bruk til forretningslokale av anden art, skal
nævnden ta særlig hensyn til den forværrelse av hotelfor-
holdene i kommunen, som dette vil medføre.

Samtykke til fremleie som nævnt i § 1 skal nævnden bare

12 juli. gi, naar den skjønner, at leilighetens karakter ikke blir væ-
 Nr. 1. sentlig forandret. Nævnden kan i anledning av fremleien for-
 høie leiesummen.

§ 10. I tilfælde av, at leieforholdet efter avtalen opphører uten opsigelse (jfr. § 1, 2det led), kan utleieren i betimelig tid forut kræve nævndens bistand til at bringe paa det rene, om leietageren vil fortsætte leieforholdet eller ikke.

Det samme gjelder, naar gjenlevende egtefælle, barn, forældre og søskende efter § 9, 2det led, har adgang til at overta leieavtalen.

§ 11. Kommunestyret kan beslutte, at husleienævndens avgjørelser efter denne lov av utleieren og leieboeren kan ind-
 ankes for en ankenævnd (§ 12) til prøvelse.

Anken, som har opsættende virkning, maa ske skriftlig inden fjorten dager, efterat meddelelse om nævndens beslutning er mottat. Anken fremsættes for husleienævndens formand, der — saafremt ikke nævnden avhjælper det paaankede forhold i henhold til § 6, 5te led — snarest mulig oversender saken til ankenævnden med de nødvendige dokumenter og opplysninger.

Paa behandlingen i ankenævnden finder bestemmelsene i §§ 5 og 6 tilsvarende anvendelse.

Gar utfaldet den, som har anket, imot, skal han erstatte kommunekassen utgiftene ved ankenævndens behandling samt betale den anden part de omkostninger, han har hat ved sakens behandling for ankenævnden, medmindre denne finder grund til at fritta herfor. Erstatningens og omkostningenes størrelse fastsættes av ankenævnden, som ogsaa med endelig virkning avgjør, hvorvidt utfaldet gaar den, som har anket, imot.

De omkostninger, som ankenævnden paalægger, kan ind-
 drives ved utpantning.

§ 12. Ankenævnden skal bestaa av en formand og fire medlemmer.

Formanden skal i byene — og saavidt mulig ogsaa i byg-
 dene — ha de for underdommere bestemte egenskaper. For-
 manden opnævnes av amtmanden for ett aar. Der opnævnes samtidig en varamand, som skal ha de for formanden bestemte egenskaper.

Av medlemmene skal to være eiere av leiegaarder og to leieboere. De vælges av kommunestyret for ett aar. Der vælges samtidig fire varamænd.

Bestemmelsene i § 4, 2det led, 1ste og 3dje punktum, samt 3dje—7de led finder tilsvarende anvendelse.

§ 13. Naar en leieboer begjæres utkastet, og betingelsene for utkastelse er tilstede, skal eksekutionsmyndigheten for-
 kynde for leieboeren opfordring til at flytte inden én uke med tilkjendegivende om, at han ellers vil bli kastet ut. Er den

avtalte leietid utløpet eller lovlig opsigelse git med mindst én 12 juli.
ukes frist, kan utkastelsen foretages uten særskilt varsel. Nr. 1.

§ 14. Naar kommunestyret har fattet beslutning som nævnt i § 1, 1ste led, jfr. § 2, blir husleieforhøielse for leilighet og rum, som omfattes av beslutningen, ugyldig, hvis den er foretat i de sidste seks maaneder før kommunestyrets beslutning, og husleienævnden ikke tillater forhøielsen. Dog kan kommunestyret bestemme et senere tidspunkt, fra hvilket forhøielsen blir ugyldig.

Den for meget erlagte leie skal tilbakebetales.

§ 15. Med bøter eller fængsel indtil tre maaneder straffes:

1. den, som kræver eller mottar husleie, som ikke er retsgyldig efter denne lov, eller medvirker hertil;
2. den, som overtrår beslutning, som kommunestyret har fattet i henhold til § 1, 2det led, eller den herom tidligere gjældende lovgivning (jfr. § 24) om forbud mot bruk av beboelsesleilighet til forretningslokale, eller medvirker hertil;
3. den, som overtræder beslutning, som kommunestyret har fattet i henhold til § 1, 2det led, eller den herom tidligere gjældende lovgivning (jfr. § 24) om forbud mot bruk av hotel til forretningslokale av anden art, eller medvirker hertil;
4. den, som overtrår beslutning, som kommunestyret har fattet i henhold til § 1, 3dje led, eller den herom tidligere gjældende lovgivning (jfr. § 24) om forbud mot nedrivning, eller medvirker hertil;
5. den, som unddrar sig pligt til forklaring, meddelelse av oplysninger og fremmøte efter § 5;
6. den, som undlater at holde opslaat saadan opgave, som foreskrevet i § 8, 1ste og 2det led, eller medvirker hertil.

Er de forklaringer, som avgives efter § 5, urigtige, kommer straffelovens § 166 til anvendelse.

§ 16. Naar leilighet eller rum, som hittil har været brukt til beboelse, er tat i bruk til forretningslokale uten nævndens samtykke i henhold til § 1, 2det led, jfr. § 9, 3dje led, kan kommunen — i byene efter beslutning av magistrat og formandskap og i bygdene av herredsstyret — kræve bruken av leiligheten eller rummet avstaat mot erstatning for at anvende det til herberge for husvilde.

Det samme gjælder leilighet eller rum, som hittil har været brukt til hotel, og som uten nævndens samtykke i henhold til § 1, 2det led, jfr. § 9, 4de led, er tat i bruk til forretningslokale av anden art.

Avstaaelsen gjælder for det tidsrum, kommunen bestemmer, dog ikke utover 2 aar, fra avstaaelsen har fundet sted.

- 12 juli. Kommunen kan forinden bringe forholdet til ophør ved opsigelse med 14 dages varsel. Den er pliktig til inden forholdets ophør at bringe rummene saavidt mulig i samme stand, som de var ved avstaaelsen.

Erstatningen for avstaaelsen fastsættes av husleienævnden overensstemmende med forskriftene i §7, 5te led.

Kommunen er berettiget til — om fornødent ved politiets hjelp — at bli sat i besiddelse av de husrum, som forlanges avstaaet i henhold til denne paragraf, selv om erstatning for avstaaelsen endnu ikke er fastsat.

§ 17. Den, som offentlig utlover belønning til den, der kan skaffe ham eller en anden saadan leilighet eller rum, der omfattes av kommunestyrets beslutning efter § 1, 1ste led, jfr. § 2, eller som medvirker hertil, straffes med bøter.

Paa samme maate straffes den, som kræver eller mottar eller medvirker til at kræve eller motta saadan belønning.

Kapitel II.

Boligformidling.

§ 18. Kommunestyret kan beslutte, at enhver, som paa egne eller andens vegne utleier til beboelse eller forretningsbruk hus, leilighet eller rum, skal være forpliktet til at gi melding om saadan utleie.

Meldingen skal ske inden en viss frist, efterat bygningen er færdig til at tages i bruk, eller ledighet er indtraadt gjennom opsigelse eller paa anden maate. Likesaa skal der inden en viss frist ske melding, naar avtale er sluttet om bortleie. Meldingen skal indeholde saadanne opplysninger, som er nødvendige av hensyn til boligformidlingen, samt for boligtilsyn og boligstatistik.

Kommunestyret kan beslutte, at de opplysninger, meldingen inneholder, skal bekjendtgjøres. Vedkommende utleier kan tilpligtes helt eller delvis at erstatte kommunen de hermed forbundne omkostninger.

Nærmere forskrifter for boligformidlingen gives i kommunal vedtægt, som stadfæstes av Kongen. I vedtægtene bestemmes, hvilke hus, leiligheter og rum boligformidlingen skal omfatte.

Kapitel III.

Byggepligt for arbeidsgivere.

§ 19. Kommunestyret kan beslutte, at der ved anlegg og utvidelse av

industriell bedrift, som gaar ind under lovgivningen om arbeiderbeskyttelse i industrielle virksomheter,

12 juli.

Nr. 1.

handelsvirksomhet, som der efter handelsnæringslovgivningen kræves handelsret som kjøbmand til, og forsikringsvirksomhet

skal gives melding til kommunen om det antal arbeidere og funktionærer, som virksomheten efter anlægget eller utvidelsen skal sysselsætte.

Pligt til saadan melding skal efter kommunestyrets nærmere bestemmelse gjælde alle virksomheter som nævnt eller bare enkelte av disse eller bare virksomheter over en viss størrelse. Har der fundet sted flere mindre utvidelser, som enkeltvis ikke omfattes av kommunestyrets beslutning om pligt til melding, blir melding dog at gi, naar utvidelsene tilsammen overstiger den grænse, som kommunestyret har sat.

Meldingen skal gives, før anlægget eller utvidelsen er begyndt, og skal være ledsaget av saadanne oplysninger, som kommunestyret av hensyn til boligforholdene anser nødvendige, saasom opgave over antallet av virksomhetens arbeidere og funktionærer, forslag til, hvorledes boligforholdene agtes ordnet for dem, reguleringsplaner, tegninger og beskrivelser for paatænkt boligbebyggelse m. v.

Kongen kan utvide kommunestyrets beslutningsmyndighet efter denne paragraf til at gjælde ogsaa for andre næringsdrivende end dem, som er nævnt i 1ste led.

§ 20. Naar melding som nævnt i § 19 er indkommet, kan kommunestyret beslutte at andra hos vedkommende regjeringsdepartement om, at der blir paalagt virksomheten byggepligt efter § 21.

Hvis beslutning om andragende ikke er fattet i lovlig kommunestyremøte inden tre maaneder, efterat melding efter § 19 er indkommet til kommunen, er adgangen til at paalægge byggepligt bortfaldt. Naar forholdene gjør det paakrævet, kan Kongen efter andragende fra et kommunestyre bestemme, at fristen, inden hvilken kommunestyret skal ha fattet beslutning om at andra om byggepligt, forlænges indtil seks maaneder.

Forinden andragende som nævnt blir avgjort, skal saken av vedkommende regjeringsdepartement forelægges virksomheten til uttalelse. Uttalelsen skal avgives inden en av departementet fastsat frist og være ledsaget av de oplysninger, som departementet anser nødvendige.

§ 21. Naar Kongen finder grund til at frygte for, at anlæg av vedkommende virksomhet eller utvidelse av denne vil medføre boligmangel i kommunen eller deler av den, og virksomhetens forslag til ordning av boligforholdene ikke ansees tilfredsstillende, kan han paalægge virksomheten inden en nærmere fastsat frist at opføre boliger for alle eller en del av virksomhetens arbeidere og funktionærer eller paa anden tilfreds-

12 juli. stillende maate gjennom deltagelse i nybygning at sørge for til-
Nr. 1. strækkelig og forsvarlig husrum til dem.

Saadant paalæg kan Kongen i kommuner, som har indført meldepligt efter § 19, gi ogsaa uten andragende fra vedkommende kommunestyre efter § 20, 1ste led, naar der inden den frist, som er fastsat i samme paragrafs 2det led, er søkt om det av kommunestyre i tilgrænsende kommune, og der er grund til at frygte for, at anlægget eller utvidelsen vil medføre boligmangel i denne kommune eller deler av den.

Før andragendet avgjøres, skal saken av vedkommende regjeringsdepartement forelægges til uttalelse for kommune- styret i den kommune, som virksomheten ligger i.

§ 20, 3dje led, finder tilsvarende anvendelse.

§ 22. I forbindelse med utfærdigelse av paalæg efter § 21 kan Kongen eller den, han bemyndiger til det, gi nærmere forskrifter om opførelsen og indretningen av de boliger, det gjælder.

Reglene for boligens bortleie eller overdragelse til eie til arbeidere og funksjonærer godkjendes av Kongen eller den, han bemyndiger til det. Det blir herunder at paase, at leieforholdet ikke kan benyttes som kampmiddel i arbeidstvister.

§ 23. Undlater en virksomhet at etterkomme paalæg som nævnt i § 21, straffes virksomhetens indehaver eller leder med bøter eller fængsel indtil tre maaneder.

Kapitel IV.

Lovens ikrafttræden.

§ 24. Naar et kommunestyre ved denne lovs ikrafttræden har fattet beslutning om kommunal regulering av husleie i henhold til den tidligere gjældende lovgivning, kommer bestemmelse i § 1, 2det led, til anvendelse, uten at hertil kræves særskilt beslutning av kommunestyret.

§ 25. Denne lov trår i kraft straks.

Fra samme tid ophæves: Lov om kommunal regulering av husleie av 14 december 1917 (nr. 21).

Ti har Vi antat og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt paa Kristiania slott den 12. juli 1918.

Haakon.

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

12 juli.

Nr. 2.

Lov

**indeholdende forandringer i og tillæg til lov om pensions-
ordning for statens tjenestemænd av 20 april 1917.**

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 2 juli 1918 saalydende:

I.

§ 5 i lov om pensionsordning for statens tjenestemænd av 20 april 1917 skal lyde som følger:

1. Indtægter, som skal komme i betragtning ved fastsættelse av pensionsgrundlaget og indskudsgrundlaget (§ 4), er:

- a. indtægter, som ydes av statskassen eller noget offentlig fond eller nogen anden institution under offentlig styre i form av

1. fast løn;
2. personlig lønstillæg;
3. pengegodtgjørelse, som ydes istedenfor fri bolig, lys, brænde eller andre naturalydelser;
4. naturalydelser, forsaavidt de ikke av Kongen, eller den, han dertil bemyndiger, eller ved lov uttrykkelig er undtat; deres værdi i penger fastsættes av det regjeringsdepartement, hvorunder pensionskassen hører.

b. andre indtægter, forsaavidt bestemmelse derom er truffet av Kongen eller den, han dertil bemyndiger, som i tilfælde ogsaa fastsetter størrelsen av det beløp, som skal komme i betragtning.

c. løn for bistilling, forsaavidt det saaledes bestemmes av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

2. Derimot medregnes ikke saadanne godtgjørelser, hvorav utgifter, som er forbundet med stillingen, skal bestrides, saasom kontorholdsgodtgjørelse m. v.

3. Hvor det findes fornødent paa grund av gjældende særegne lønningsregler, kan Kongen, eller den, han dertil bemyndiger, enten for en viss tid eller indtil videre og enten for enkelte arter av indtægter eller for den samlede aarsindtægt bestemme, at et fast beløp skal anvendes ved fastsættelsen av pensions- og indskudsgrundlaget.

4. Likeledes kan der angaaende det beløp, som skal indgaa i pensions- og indskudsgrundlaget, av Kongen eller den, han dertil bemyndiger, træffes de nærmere bestemmelser, som maatte findes paakrævet for tjenestemænd ved nogen kommunal eller anden indretning, hvis utgifter delvis bestrides av statsbidrag.

- 12 juli. 5. Indtægter, som er underkastet tilfældige ændringer, Nr. 2. blir av pensionskassens styre efter forslag av vedkommende ansættelsesmyndighed skjønnsvis at ansætte til et gennemsnitsbeløb enten for et visst antal aar eller indtil videre, forsaavidt ikke bestemmelsen i nr. 3 er kommet til anvendelse paa tilfældet.
6. Ved kundgjørelse om ledige stillinger blir at anføre, hvilke indtægter ifølge denne paragraf kommer i betragtning.

II.

§ 22, nr. 4, i samme lov ophæves.

Indskud, som maatte være betalt i henhold til ovennævnte lovbestemmelse, blir at tilbagebetale vedkommende tjenestemænd eller deres arvinger.

III.

Denne lov træder i kraft straks.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt paa Kristiania slott den 12 juli 1918.

Haakon.

(L. S.).

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Kongelig resolusjon

12 juli.

av 12 juli.

Med hjemmel av § 5 i foranstaaende lov av 12 juli 1918 (nr. 2) er Departementet for Sociale Saker bemyndiggeth til attræffe avgjørelse i de saker, som efter nævnte paragrafer er henlagt under Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

12 juli.

Nr. 3.

Midlertidig lov

om salg m. v. av spiritusholdige kosmetika og parfymer.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 2 juli 1918 saalydende:

§ 1. Ret til salg av spiritusholdige kosmetika og parfymer er gjenstand for bevilling, som meddeles av politimesteren (fogden).

Bevillingen kan gjælde alle, eller nogen, eller visse slags 12 juli.
av de i denne lov nævnte varer. Nr. 3.

Saadan bevilling skal lyde paa utøvelse fra et bestemt
sted. Den kan alene meddeles:

1. personer, som har handelsbrev,
 2. haandverkere, som driver sin næring enten i medhold av
haandverksbrev eller paa anden lovlig maate uten haand-
verksbrev,
 3. tilvirkere av de i loven nævnte varer,
- forutsat at vedkommende ikke driver handel med brændevin
eller dermed blandede nydelsesmidler.

Bevillingen meddeles bare for ett kalenderaar ad gangen
og kan naarsomhelst tilbakekaldes.

Tilvirkere av de i denne lov nævnte varer kan ogsaa uten
bevilling sælge disse til nogen, som har ret til salg, og til
personer, som har bruk for varen i sin bedrift.

Vedkommende departement bemyndiges til at tillate salg
uten bevilling av visse slags av de i denne lov nævnte varer,
som ansees utjenlige til drik.

§ 2. Finder politimesteren (fogden), at bevillingssøkerens
personlige forhold eller det sted, hvor salget agtes drevet, ikke
yder tilstrækkelig sikkerhet mot misbruk ved salgets utøvelse,
eller hvis politiet er eller blir kjendt med forhold, som efter
politimesterens skjøn gjør det betænkelig av samfundsmæssige
hensyn, at salget blir drevet, bør vedkommende negtes bevil-
ling til at sælge eller til at fortsætte at sælge nogen av de i
denne lov nævnte varer.

Den, som mener at være forurettet ved politiets negtelse,
kan kræve negtelsen prøvet av vedkommende departement.
Gjælder negtelsen fortsættelse med at utøve en allerede med-
delt bevilling, har negtelsens indbringelse til prøvelse opsæt-
tende virkning, indtil departementets avgjørelse foreligger.

§ 3. Spiritusholdige kosmetika og parfymen maa ikke av-
hændes til personer, som skjønnes at ville anvende varen til
drik eller til derav at tilberede drik.

Over omsætningen av varen skal av den salgsberettigede
føres en paginert, gjennomdraget og av vedkommende politi-
myndighet autorisert protokol. I denne indføres efterhvert de
anskaffede partier samt mængde (i liter eller originalflasker) og
av hvem de er kjøpt eller om de er indkjøpt fra utlandet, samt
likeledes de solgte partier med angivelse av mængde og kjø-
pernes stilling, navn og bopæl. Denne bok skal til enhver tid
være å jour og skal kontrolleres av politiet.

Tilvirkere uten salgsbevilling skal under samme kontrol
føre en lignende protokol, hvori med angivelse av kvantum og

12 juli. kjøper anføres alle salg til salgsberettigede og til personer, som Nr. 3. har bruk for varen i sin bedrift.

§ 4. Flasker og andre beholdere, hvori de i denne lov omhandlede varer bringes i handelen, skal være tydelig merket med varens navn og fabrikantens (forhandlerens eller sælgerens) navn. Naar varen sendes med offentlig transportmiddel, maa sendingene være merket paa samme maate og med mottagerens fulde navn og adresse.

§ 5. Vedkommende departement kan utfærdige nærmere bestemmelser om, hvorvidt og i hvilken utstrækning de i denne lov omhandlede varer kan indføres til riket eller befordres indenriks som fragtgoods, reise- eller passagergoods med offentlig transportmiddel.

§ 6. Politiet har adgang til naarsomhelst at holde efter-syn hos de salgsberettigede for at undersøke, om de foreskrevne bestemmelser befølges.

For hver undersøkelse er en bevillingsindehaver pliktig at betale kr. 2,00 til vedkommende politimyndighet. Betales ikke dette gebyr, kan bevillingen tilbakekaldes. For reiser, foretat i anledning av bestemmelsene i denne lov, tilkommer der politiet vanlig skyss- og kostgodtgjørelse av det offentlige.

§ 7. Den, som foretar eller medvirker til salg, indførsel til riket eller befordring indenriks i strid med nærværende lov eller som overtræder eller medvirker til overtrædelse av denne lov eller av nogen med hjemmel av denne lov given bestemmelse, straffes med bøter eller fængsel indtil 6 maaneder.

12 juli. Foranstaaende gjelder ogsaa den, som bytter bort eller paa anden maate mot vederlag avhænder nogen av de i denne lov nævnte varer uten at ha ret til salg i henhold til denne lov.

§ 8. Varer, som sælges, indføres til riket, befordres indenriks eller søkes solgt, indført til riket eller befordret indenriks i strid med denne lov eller nogen i medhold av samme utfærdiget bestemmelse, kan ved dom inddrages til fordel for statskassen uten hensyn til, om de tilhører nogen, som er skyldig i den strafbare handling eller ikke. Er der ikke anledning til inndragning av varene selv, kan deres værdi inddrages hos den skyldige.

§ 9. Nærværende lov omfatter ikke salg av spiritusholdige kosmetika eller parfymer fra apotek.

§ 10. De forskrifter, som kræves for at gjennomføre bestemmelsene i denne lov, gives av vedkommende departement.

§ 11. Kongen eller den, han dertil bemyndiger, kan bestemme, at denne lov helt eller delvis gives anvendelse paa spiritusholdige essenser, som ikke indgaar under spiritusholdige kosmetika og parfymer.

§ 12. Denne lov træder i kraft straks. Samtidig ophæves 12 juli.
provisorisk anordning om salg m. v. af spiritusholdige kosme- Nr. 3.
tika og parfumerier af 19 oktober 1917.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt paa Kristiania slott den 12 juli 1918.

Haakon.

(L. S.).

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Lov

12 juli.

indeholdende forandring av § 8 i lov om forsikring av Nr. 4.
norske fartøier mot krigsfare av 16 juli 1915 (med
tillægslove av 26 mai 1916 og 14 mai 1917).

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 2 juli
1918 saalydende:

I.

§ 8 i lov om forsikring av norske fartøier mot krigsfare
av 16 juli 1915 (med tillægslove av 26 mai 1916 og 14 mai
1917) skal herefter lyde saaledes:

Forsikringen dækker:

a. Al skade, som godtgjøres at være en følge av krig
og av statsmagters forføininger i den anledning, og som ikke
indgaar under kaskoforsikring tegnet »fri for krigsmolest« i
henhold til Norsk sjøforsikringsplan av 1907.

Under enhver omstændighet dækkes al skade, som skyldes
mine eller torpedo.

Hvis styret finder det sandsynlig, at et forsvundet skib
(jfr. Norsk sjøforsikringsplan § 90 sammenholdt med planens
§ 31) kan være forulykket ved krigsmolest, har styret adgang
til at overta erstatning for saadant skib — enten helt eller i
den utstrækning, som styret under omstændighetene maatte
finde rimelig. Denne bestemmelse faar alene anvendelse paa
skibe, hvis forsikringskontrakter paa kasko er avsluttet paa et
senere tidspunkt end nærværende bestemmelses ikrafttræden.

b. Tap, som voldes ved, at et fartøi for en tid unddrages
rederens disposition ved opbringelse, beslaglæggelse eller
lignende direkte indgripen fra krigførende magts side. Saadant

- 12 juli. tap erstattes med de ved unddragelsen forvoldte direkte og be
 Nr. 4. vislige omkostninger samt desuten med en avsavns godtgjørelse
 av 6 pct. p. a. av den forsikrede værdi for den tid, hvormed
 avsavnstiden overskrider 30 dager.

II.

Denne lov trær i kraft straks.

Ti har Vi antat og bekreftet, likesom Vi herved antar og
 bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt paa Kristiania slott den 12 juli 1918.

Haakon.

(L. S.).

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

12 juli.
 Nr. 5.

Lov

om midlertidig forhøielse av betaling, som efter sportelloven
 tilkommer lensmænd og andre tjenestemænd for visse
 forretninger.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 2 juli
 1918 sålydende:

Spørsmål 6 Aug 1897 Nr. 9
 I.

Kongen kan træffe bestemmelse om midlertidig for-
 høielse av de gebyrer, som tilkommer:

1. Lensmænd, stevnevidner paa landet m. fl. efter sportel-
 lovens §§ 114, 117, 119, 120, 122, første og andet punktum,
 123, 124, 127, 128, 129, 131, 133, 137, 140 og 142.
2. Tjenestemænd, som i kjøpstæderne utfører forkyndelser,
 tilsigelser og bekjendtgjørelser eller avholder utpantnin-
 ger efter sportellovens §§ 144, 147, 150, 151 og 152.
3. Offentlige tjenestemænd, som efter forlangende avholder
 frivillig auktion eller licitation, samt vidner efter sportel-
 lovens § 155.
4. Rets-, utpantnings- og registreringsvidner efter sportel-
 lovens § 95.
5. Autoriserte translatorer efter sportellovens § 111.

Forhøielsen kan ikke overstige 50 pct., forsaavidt angaar
 gebyrer efter sportellovens §§ 114, 127, 128, 129, 144 tredje og

fjerde led, 151 og 152 samt gebyrer til rets- og utpantnings- 12 juli.
vidner efter sportellovens § 95. Forøvrig kan forhøielsen Nr. 5.
ikke overstige 100 pct.

Betalingen for utpantning forblir uforandret, hvis summen ikke er over kr. 10,00 paa landet og kr. 25,00 i byene.

Betalingen for avskrivning efter sportellovens §§ 129 og 152 forblir uforandret for restansebeløp indtil kr. 10,00.

II.

Denne lov trær i kraft straks.

Ti har Vi antat og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt paa Kristiania slott den 12 juli 1918.

Haakon.

(L. S.).

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Lov

12 juli.

Nr. 6.

om midlertidig forhøielse av lodsbetalingen og om foran-
dring av lov om lodsvæsenet av 26 mai 1899 §§ 27,1
og 30,6.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 2 juli 1918 sålydende:

I.

I aaret 1 juli 1918 til 1 juli 1919 skal lodspenger, som beregnes av lodspligtige fartøier efter taksttabellene i lov om lodsvæsenet av 26 mai 1899, jfr. lov av 2 april 1917, post I, erlægges med et tillæg av 20 pct.

Av tillægget dannes et fond, hvorav der utbetales dyrtids-tillæg til lodser efter nærmere bestemmelse av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

II.

Lov om lodsvæsenet av 26 mai 1899 §§ 27,1 og 30,6 skal herefter lyde, som følger:

§ 27.

1. Den lods, som først kommer til et for indgaaende lodspliktig eller efter lods signaliserende fartøi og tilbyr at lodse det, skal være fortrinsberettiget dertil, saafremt det seilløp, fartøiet agter at følge til det sted, hvor lodspligten ophører, ligger inden hans lodsnningsdistrikt, og saafremt tilbudet gjøres indenfor den efter § 4, 2det punktum, av Kongen bestemte grænse.

12 juli.

§ 30.

Nr. 6. 6. For lodsning fra en havn til en anden inden riket tilkommer der en lods inden hans lodsdistrikt milepenger efter tabellene for indlodsning, dog mindst kr. 12,00 for hver lodsning.

Samme regel gjelder for et fartøi, som under seilads fra et sted til et andet inden riket tilkalder og benytter lods.

III.

Denne lov trær i kraft straks.

Ti har Vi antat og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt paa Kristiania slott den 12 juli 1918.

Haakon.

(L. S.).

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

12 juli.

Kongelig resolusjon

av 12 juli.

I forbindelse med sanksjon av foranstaaende lov av 12 juli 1918 (nr. 6) er Forsvarsdepartementet bemyndiget til at treffe de forføyninger, som er nødvendige til lovens gjennomførelse.

12 juli.

Kongelig resolusjon

av 12 juli.

I medhold av § 8 i lov om tvungen avståelse av bruksret til husrum av 25 mai 1917 bestemmes, at Lillestrøms kommune efter vedtak av herredsstyret skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og ledige beboelsesleiligheter inden herredets grenser paa de i nævnte lov nærmere fastsatte vilkaar.

12 juli.]

Kongelig resolusjon

av 12 juli.

Den av Singaas herredsstyre i møte den 8 juni 1918 besluttete forandring i § 1 i den ved kongelig resolusjon av 8 december 1916 approberte vedtekt angaaende luk-

ningstid for utsalgssteder i Singsaas herred 12 juli.
i Søndre Trondhjems amt stadfestes i henhold til lov om lukningstid for utsalgssteder av 25 juli 1913 som gjeldende inntil videre, hvorefter § 1 skal lyde saaledes:

»Utsalgssteder i Singsaas herred skal holdes lukket fra kl. 8 aften til kl. 8 morgen undtagen de 6 sidste dager før julaften. Da kan holdes aapent til kl. 10 aften. I maanedene juni, juli og august kan der holdes aapent hver onsdag og lørdag til kl. 9½ aften«.

Kongelig resolusjon

12 juli.

av 12 juli.

Med hjemmel av § 3 i lov av 2 april 1917 om adgang til at drive herberge og bevertning m. v. bestemmes, at den, som vil gjøre sig en næring av at drive herberge eller bevertning paa gaardene Løpsmark, Rønvik, Volden og Hernes i Bodins herred, Nordlands amt, fra og med 15 august og inntil videre skal ha bevilling.

Kongelig resolusjon

12 juli.

av 12 juli.

I. A. § 2 i kongelig plakat av 4 juni 1904 angaaende utlevering av gifter og andre stoffer fra apotek skal lyde saaledes:

Spiritus maa til medicinsk bruk alene utleveres efter rekvisisjon fra læge, tandlæge eller dyrlæge med uttrykkelig paategning om, at den er bestemt til saadan bruk.

Spiritusholdige væsker, som maa ansees særlig tilberedt til drik, maa kun utleveres til medicinsk bruk og alene efter rekvisisjon fra læge tandlæge eller dyrlæge med uttrykkelig paategning herom. Forøvrig gjelder såvel for spiritus som for spiritusholdige blandinger, hvad derom til enhver tid måtte bli bestemt av vedkommende departement.

B. Som nyt, tredje led i samme plakats § 17 indskytes følgende:

Spiritus kan utleveres til videnskapelig øiemed eller til undervisningsmateriale til de i denne para-

12 juli. grafs 1ste led, litra a. nævnte personer paa de deri angivne vilkaar.

II. Disse bestemmelser trår i kraft straks.

12 juli. **Kongelig resolusjon**
av 12 juli.

Følgende bestemmelser i det ved kongelig resolusjon av 27 november 1914 approberte reglement for justervæsenet opheves fra og med 1-november 1918:

litera D i reglementets § 37 og

litera q i dets § 45.

12 juli. **Kongelig resolusjon**
av 12 juli.

Nedenstaaende av Risør bystyre i møte den 25. juni d. a. besluttede vedtekter for handel med brukte eller kasserte ting i Risør stadfestes i medhold av § 28 1ste led, jfr. § 38, i lov om handelsnæring av 16 juli 1907 som gjeldende inntil videre:

§ 1. De, som overensstemmende med handelslovens § 28 har faat tillatelse til at drive handel med brukte eller kasserte ting, skal erlegge en årlig avgift til bykassen av kr. 10,00. Avgiften, som betales på politikammeret, når tillatelsen gives, skal ved utgangen av hvert år tilstilles kammerner.

I særlige tilfeller kan formandskapet nedsætte eller eftergi avgiften.

Tillatelsen gives ikke for lenger end ett aar (kalenderaar) ad gangen og kan i tilfelle av misbruk nårsomhelst tilbakeskaldes.

§ 2. Handelen må bare drives på steder og i rum, som godkjennes av politiet, og er undergit dettes kontrol, og de indkjøpte ting må ikke opbevares utenfor disse steder og rum.

Over indgangsdøren skal den handlendes navn være tydelig angit. I utsalgsstedet skal et eksemplar av disse regler alltid finnes opslått.

§ 3. Den handlende skal føre en av politiet godkjendt bok, hvori de ting, som indkjøpes eller mottas til salg, innføres under fortløpende nummer. I boken noteres ogsaa dagen for mottagelsen og salget samt selgerens og kjøperens navn og adresser.

Den handlende er pliktig til nårsomhelst for politiet å 12 juli. fremlegge saavel den foran nævnte bok som enhver gjenstand, der finnes i hans verge, hvad enten den er opført i boken eller ikke.

§ 4. Den handlende må ikke kjøpe eller motta brukte eller kasserte ting av nogen, som skjønnes at være under 18 aar, av berusede personer eller av ukjendte personer, som ikke kan legitimere sig på betryggende måte.

§ 5. Ting, som er indkjøpt eller mottat til salg, må ikke avhendes, forandres eller ødelegges før 7 dage, efterat de kom i den handlendes besiddelse. De skal paa hensigtsmæssig måte forsynes med merkelap og med nummer.

§ 6. Fra reglene i §§ 2, 3 og 5 kan politiet meddele fritagelse.

§ 7. Forseelser mot denne vedtekt straffes overensstemmende med straffelovens §§ 336 og 339, 2.

Kongelig resolusjon

av 12 juli.

12 juli.

Nedenstaaende i Røykens herredsstyres møter den 19 mars og 25 maid. a. besluttede vedtekter for handel med brukte eller kasserte ting i Røykens herred stadfestes i medhold av § 28, 1ste led, jfr. § 38, i lov om handelsnæring av 16 juli 1907 som gjeldende inntil videre:

§ 1. For den av politiet i henhold til lov av 16 juli 1907 § 28 meddelte tillatelse til handel med brukte eller kasserte ting erlegges i aarlig avgift til herredskassen 10 ti kroner, som betales ved tillatelsens meddelelse.

Tillatelsen gjelder kun for ett aar (kalenderaar) og kan tilbakekaldes, naar disse regler overtreedes.

§ 2. Handelen må kunne drives på steder og i rum, som godkjennes av politiet og til enhver tid er dettes kontrol undergit. De indkjøpte gjenstande må ikke opbevares utenfor disse steder eller rum før 7 dage efter indkjøpet. Over indgangsdøren skal den handlendes navn være tydelig angit. Disse forretninger kan kun holdes aapne i den i lukningsvedtekten for almindelige kjøpmannsforretninger bestemte tid.

§ 3. Gjenstande, der er indkjøpt eller mottat til salg, må ikke avhendes, forandres, smeltes eller tilintetgjøres, før 7 dage er forløpet, efterat gjenstandene kom i den handlendes besiddelse, medmindre gjenstandene er kjøpt av nogen, der har lignende tillatelse. De skal på passende måte forsynes med merkelap med nummer.

§ 4. Den handlende skal føre en av politiet godkjendt

12 juli. bok over indkjøpte eller til salg mottagne gjenstande. I denne bok blir at anføre gjenstandenes nummer, tydelig angivelse eller betegnelse av gjenstanden, den persons navn, stilling og adresse, av hvem gjenstandene er kjøpt eller mottat, dagen for kjøpet og for salget samt den persons navn og adresse, til hvem den er avhåndet.

Den handlende er pliktig til nårsomhelst for politiet at fremlegge saavel den ovenfor nævnte fortegnelse som enhver gjenstand, der befinder sig i hans verge, hvad enten den er opført paa fortegnelsen eller ikke.

§ 5. De handlende må ikke kjøpe eller motta brukte eller kasserte gjenstande av personer, som skjønnes at være under 18 aar.

§ 6. Fra reglene i §§ 2, 3 og 4 kan politiet i særlige tilfeller eller for særlige gjenstande meddele fritagelse.

§ 7. Overtrædelse av denne vedtekt straffes efter straffelovens §§ 336 og 339,2.

12 juli.

Kongelig resolusjon

av 12 juli.

Koncessionsgrensene i § 2, 3, første avsnit og § 4 i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909, kfr. lov nr. 3 av 13 august 1915, nedsettes for Vaale herred, Jarlsberg og Larviks amt, til 10 ha., og kongelig resolusjon av 14 mai 1917 om nedsettelse av grensen til 15 ha. oppheves.

Denne bestemmelse trår i kraft straks.

12 juli.

Kongelig resolusjon

av 12 juli.

Koncessionsgrensene i § 2, § 3 første avsnit og § 4 i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909, kfr. lov nr. 3 av 13 august 1915, nedsettes for Øvre Rendals herred, Hedemarkens amt, til 50 ha.

Denne bestemmelse trår i kraft straks.

12 juli.

Kongelig resolusjon

av 12 juli.

Den i § 3, 2det avsnit, i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909, jfr. lov nr. 3 av 13 august 1915,

nevnte koncessionsgrense: en femtedel av herredets samlede flateinnhold av skoggrund nedsettes for Myklands herred, Nedenes amt, til 100 ha.

Denne bestemmelse trær i kraft straks.

Kongelig resolusjon

12 juli.

av 12 juli.

Den koncessionsgrense, som er nevnt i § 1 i provisorisk anordning om erhvervelse av fast eiendom paa landet av 14 august 1917, nedsettes for Vaale herred, Jarlsberg og Larviks amt, inntil videre til 5 ha.

Denne bestemmelse trær i kraft straks.

Kongelig resolusjon

12 juli.

av 12 juli.

I medhold av lov om bruk av motorvogn av 21 juni 1912 § 2, annet led, skal istedenfor den i regjeringens resolusjon av 13 oktober 1914 under post II omhandlede bestemmelse for motorvognkjøring paa hovedveiene i Etne herred, Søndre Bergenhus amt, følgende gjelde inntil videre:

Paa hovedveiene i Etne herred — herfra undtat strækningen herredsgrensen — Ølen, hvor almindelig motorvognkjøring er tillatt — er kjøring med motorvogn, som har en bredde over 1,50 m., forbudt, undtagen forsaavidt kjøringen foregaar i fast rute efter vedkommende myndighets nærmere bestemmelse eller til de for rutegaaende motorvogn fastsatte tider.

Kongelig resolusjon

12 juli.

av 12 juli.

I henhold til § 11 jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjon ner m.v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Størens herred i Søndre Trondhjems amt den 25 mai 1918 fattede beslutning om forandring i og tillegg til de almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvesenet for herredet, approbert ved kongelig resolusjon av 7 oktober 1910, hvorefter de almindelige sundhetsforskrifters §§ 2 og 4 m. v. skal lyde saaledes:

12 juli. § 2. Ved flytning eller nybygning av hus, uthus og andre rum skal iakttas, at avstanden mellem beboelseshus, matbod, forsamlingshus, skoler og lignende på den en side, og fjøs, stall, grisehus eller privet på den annen side, ikke blir mindre enn 8 meter.

§ 4. Gjødselavfall eller annen urenlighet skal legges i gjødsele- eller søppelhaug som ikke må ligge beboelseshus, forsamlingshus, skole eller lignende, offentlig eller privat vei, brønn eller annet vanninntak for mennesker eller dyr nærmere enn 10 meter, og heller ikke således, at der skjer tilsig eller opstår ulemper ved stank til de nevnte steder. Skyllevann eller kloakk må ikke ledes til privat eller offentlig vei.

Tillegg

angående renhold i butikker og bakerier.

Butikker.

1. Gulvet og disken vaskes hver dag med fuktig klut eller svaber. Feining av gulvene tillates ikke, medmindre de først er overdynket med rent vann, såat støvning under feiningen undgaas. Grundig gulvvaske med fjernelse av beskyttende lemmer og tremmer skal foretas minst en gang ukentlig.
2. Spytning på gulvet skal være forbudt, og spytebakker skal forefinnes i et tilstrekkelig antall; disse må være fylt med litt fuktig sand, torvstrø, sagmugg eller hakket bar og må rengjøres hver dag.
3. Butikker, hvor der selges melk, fløte eller andre matvarer, og rum hvor sådanne varer, som skal selges, lagres, bearbeides eller tilberedes, må ikke brukes som soverum, kjøkken, vaskehus eller til opbevaringssted for uvedkommende ting.
4. Disse butikker og rum skal være forsynt med rent vaskevann, såpe og rene håndklær, og de personer som håndterer varene skal jevnlig vaske sine hender.
5. Melk, fløte, smør og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenheter såvel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Varene skal anbringes i vel renholdte, tildekkede kar, skuffer, skap med dør, hyller med forheng eller lignende.
6. Vekt — og måleredskaper som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer skal være rene, naar de brukes.
7. I melkeutsalg må der ikke drives handel med andre varer som kan forurense melken eller gi den usmak.
8. Det er selgeren forbudt å innpakke matvarer i aviser eller urent papir. Ved omførsel av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning.

Bakerier.

12 juli.

1. Bakerier skal være lyse, godt luftet og gulv, vegger og tak i en sådan stand, at de med lethed kan holdes rene; minst ett vindu må kunne åpnes.
2. Der skal sørges for, at asken fra ovnen ved uttrekningen falder ned i en ildskuffe, så den ikke støver utover i rummet.
3. Bakerier må ikke benyttes, uten at innredningen er godkjendt av helseraadet.
4. Hver dag efter endt arbeide skal gulvet omhyggelig vaskes; vegger og tak skal vaskes minst hvert fjerdingaar og vinduene minst hver fjortende dag.
5. Bakeriet eller rum som star i aapen forbindelse med dette må ikke benyttes som soverum, og der må heller ikke finnes gjenstande, som ikke brukes i bakeribedriften, og som kan gi anledning til støv eller stank eller hindre rengjøring.
6. Alle til bakning benyttede bruksgjenstande skal holdes omhyggelig rene. Melsækker må børstes og renses for smuss, før de bringes inn i bakeriet.
7. De i bakeriet beskjeftigede personer skal være iført rene lærretsforklær med bred brystsmekk og skal før arbeidet vaske sine hender og armer. Der skal være let adgang til vaskestell med rene håndklær og såpe.
8. Bruk av tobakk i hvilkensomhelst form er forbudt.
9. Der skal findes spyttebakker som daglig renses. Spyting paa gulvet er strengt forbudt.
10. Bakere som lider av hudsygdomme paa hender eller armer eller akutt smitsom sykdom i nogen form må ikke anvendes i bakerier.

Utgiver: Byraachef Young.

Grøndahl & Søn's boktrykkeri. Kristiania.